

FESTIVAL TOMAAT

smeedt band tussen SP en cultuursector

'Socialisme hebben it

Vijf jaar de tijd om zich te bewijzen, dat kreeg Festival Tomaat in 2000 van het Partijbestuur. Inmiddels staat de derde editie voor de deur. Na het Archeon in Alphen aan den Rijn en natuurtheater De Kersouwe in Heeswijk-Dinther vormt nu de Paasheuvel in Vierhouten het decor waartegen de SP kunst, cultuur en politiek met elkaar in contact brengt. Waarom eigenlijk?

Hans van
Leeuwen

Hans van Leeuwen is beeldend kunstenaar, lid van het Partijbestuur en organisator van Festival Tomaat. En dus de juiste persoon om de gedachten achter het jaarlijkse SP-cultuurfestival uit de doeken te doen.

'Drie redenen waren er om met Festival Tomaat te beginnen, en die redenen gelden nog steeds. We willen mensen in contact brengen met kunst en cultuur, we willen binnen de SP de aandacht voor cultuur vergroten en we willen de culturele sector interesseren voor het fenomeen SP. En waarom die doelen het nastreven waard zijn? Wel, socialisme en kunst en cultuur hebben iets wezenlijks met elkaar gemeen: veranderingsgezindheid. Aan het motief om iets nieuws te scheppen – de drijfveer van de meeste kunstenaars – gaat een vorm van kritiek vooraf. Er moet iets zijn van protest van waaruit je iets anders verbeeldt en vervolgens aan de slag gaat om het te creëren. Dat scheidt een verbondenheid met het socialistisch gedachtegoed, waarbij het ook gaat om het verbeelden van een andere, een betere wereld waaraan je vervolgens gaat werken. Niet voor niets zie je in de rechtse en conservatieve hoek een angst voor cultuur en worden kunstenaars al gauw vervolgd onder een dictatuur, terwijl socialisten traditioneel nauwe banden hebben met de cultuursector. Hoe sterk en vanzelfsprekend de link was tussen socialisme en cultuur, was trouwens goed te zien tijdens de zomerschool excursie naar het Vakbondsmuseum.

Als SP zijn wij steeds duidelijker dé erfgenaam van dat socialistische gedachtegoed en daarbij past op zijn minst dat we oog hebben voor kunst en cultuur. En omdat we graag de daad bij het woord voegen, laten we dat onder andere merken in de vorm van een jaarlijks festival.

In de cultuursector heerste lang het idee dat de SP zich alleen bezighoudt met zaken als huren, uitkeringen en lonen: dat we sterk gericht zijn op zeg maar *het biefstuksocialisme*. Dat was een belemmering voor mensen die – net als wij – kritisch naar de samenleving kijken om zich voor ons te interesseren. Festival Tomaat is één van onze middelen om die foute beeldvorming weg te nemen en de wederzijdse interesse te doen toenemen. We hebben de cultuursector hard nodig als bondgenoot tegen de verrechtsing en bijvoorbeeld tegen de uitverkoop van de samenleving. Niet voor niets vind je tussen de ondertekenaars van het gelijknamige manifest heel veel mensen uit de wereld van kunst en cultuur.'

Is kunst automatisch maatschappijkritisch?

'Nou, ik geloof niet zo in maatschappijkritische kunst. Bij een cartoon kan dat nog wel, maar een schilderij of sculptuur moet iets spannends hebben, iets waar je zelf achter moet komen. Het gaat om een gevoel, een emotie, maar is daardoor wel bezig met verandering, met verbeelding. Natuurlijk zijn er ook kunstenaars voor wie de grootste

ne en Kunst&Cultuur 'ts wezenlijks gemeen'

drijfveer is genoeg geld verdienen om dat buitenhuisje in Frankrijk te kunnen kopen. Maar de cultuursector is, of behoort in ieder geval, de hete adem in de nek van de politiek te zijn. Die functie heeft ze heel lang sterk gehad, en heeft ze nog steeds – al is ze onder druk van de commercie wel minder geworden.'

De historische locatie, de overkapping als het onverhoopt gaat regenen en vooral het indrukwekkende programma rechtvaardigen de hoop op een grote opkomst en een geslaagde dag. Wanneer is Festival Tomaat voor jou een succes?

'Ik hoop natuurlijk op veel bezoekers. Maar de kijkcijfers zijn zeker niet alleen maatgevend voor het succes. Festival Tomaat is geslaagd als in de eerste plaats de bezoekers het naar hun zin gehad hebben. Het moet leuk zijn, en vrolijk – dat hoort ook bij de SP. En verder is het festival een succes als mensen er in aanraking komen met dingen die ze nog nooit gezien of gehoord hebben. En tenslotte zou het mooi zijn, als ze er inspiratie aan overhouden, als ze weggaan met het idee *er is méér; er zijn ook andere mogelijkheden*. Je keert rijker terug dan je gekomen bent, is immers het motto. Het programma is erg veelzijdig, en als je met een onderdeel niets doet, dan laat je het gewoon liggen. Je wordt er nooit beroerder van. En als het ergens een snaar raakt, word je er echt rijker van.'

Festival Tomaat is een landelijk initiatief. Maar wat kunnen afdelingen in hun plaats doen? Hoe breng je lokaal banden tot stand tussen de cultuursector en de SP.

'Incidenteel gebeurt dat al: in Oss met de jaarlijkse manifestatie Het 4^e Beeld bijvoorbeeld. Onlangs een festival in Horst, in Amsterdam een actie tegen de huurverhogingen voor cultuuraccommo-

daties. Hoe leg je de contacten? Gewoon, door erop af te stappen. Zo doen we dat toch ook als in contact willen komen met huisartsen, of met chauffeurs? De uitstraling van Festival Tomaat maakt het overigens steeds gemakkelijker om met mensen in de cultuursector in gesprek te raken, en rekent ook af met het idee dat het *niet kan* om met een politieke partij samen te werken. Heb je contacten, en wil je die wat versterken dan kun je de mensen om wie het gaat ook uitnodigen mee te gaan naar Festival Tomaat.' ●

Festival Tomaat met:

- De Alternatieve Troonrede door Kitty Courbois
- Radio Symfonie Orkest
- Joop Visser
- Harry Sacksioni
- Drukwerk
- Def P & The Beatbusters
- Gé Reinders
- Ernesto en Marcellino
- Djamel
- Banda Nobra
- Xavier Guzman
- La Donna Ideale
- Clemens van de Ven
- Band zonder Banaan
- Thé Lauw
- De Muzen
- Sad-O-Sky

Nog geen kaartje? Koop hem snel. Kan ook bij je afdelingsvoorzitter.